

стимулювання може забезпечуватись як за допомогою державних, так і місцевих органів влади. Оскільки для регіонів України характерний дефіцит власних фінансових ресурсів, то в даному випадку зростає необхідність залучення іноземних інвестицій для забезпечення розвитку реального сектора економіки регіону.

Використання іноземного капіталу в банківській системі регіону сприяє впровадженню нових технологій ведення бізнесу, розширює спектр банківських послуг, дозволяє перейняти світовий довід в організації управління банківськими організаціями. Разом з тим варто не забувати, що в умовах глобальної фінансової кризи існує проблема поглинання іноземним капіталом українських банків, а також існує криза ліквідності через обмеження доступу до закордонних кредитів. Для мінімізації ризиків приходу іноземних банків у банківську систему України важливим буде, як зазначали З.В. Герасимчук і Н.І. Корецька, створення належного регулювання, яке має опиратися на жорсткі вимоги до них. Зокрема насамперед необхідно вимагати від іноземних банківських установ високого рівня прозорості інвестування, а також усунути ті банківські установи, що у своїй діяльності спрямовані на вивезення грошових коштів за кордон.

Тривалість фінансової кризи та можливість поглиблення її впливу на економіку та соціальне життя регіонів України вимагає невідкладних превентивних заходів. Насамперед необхідно сформувати стійку банківську систему країни. Причому до уваги варто брати ліквідні позиції, якість кредитного портфеля, рівень капіталізації банків регіону та банківської системи в цілому.

Отже, ефективність стимулювання соціально-економічного розвитку регіону залежить від подолання проблемних моментів у банківській системі країни та кожного регіону зокрема. Саме від того, наскільки ґрунтовними і зваженими будуть фінансово-економічні і політико-правові кроки на шляху усунення всіх проблемних моментів у банківській системі України, буде залежати, в яких умовах буде відбуватися соціально-економічний розвиток регіонів.

*Ю.И. Болохонцева, канд. экон. наук,
Курская государственная сельскохозяйственная академия
имени профессора И.И. Иванова, Российская Федерация*

ОСНОВНЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ КРЕДИТОВАНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ СВЕКЛОСАХАРНОГО ПОДКОМПЛЕКСА КУРСКОЙ ОБЛАСТИ

Общенациональная значимость свеклосахарного подкомплекса для экономики страны, специфика деятельности в его сфере требуют, чтобы каждый этап его реформирования соответствовал стадии и уровню

развития сельской экономики. Поэтому актуальной проблемой по-прежнему продолжает оставаться модернизация сельского хозяйства, которая может быть достигнута лишь путем привлечения средств различных организаций в агропромышленном комплексе, в том числе финансово-кредитных учреждений, оказывающих ему услуги.

Среди тех, кто кредитует и финансирует свеклосахарный подкомплекс Курской области, такие крупные банковские учреждения, как Внешторгбанк, Сбербанк, Россельхозбанк, Банк Москвы и др., филиалы которых успешно действуют в городе Курске. Существенную помощь свеклосахарному подкомплексу оказывает и Курский промышленный банк. В целом, в 2008 г. более 300 сельскохозяйственных предприятий воспользовались кредитными услугами курских банков.

Привлечение капитала с финансового рынка для проведения модернизации сахарных заводов для ряда компаний, владеющих контрольными пакетами акций заводов, будет во многом зависеть от их финансового состояния и масштабов заимствования финансовых средств в кредитных организациях. Поэтому финансовые ограничения владельцев заводов в определенной степени будут являться сдерживающим фактором их развития, а также будут оказывать негативное воздействие на сбалансированное развитие сфер свеклосахарного подкомплекса и снижать экономическую эффективность его работы.

К причинам слабой активности российской экономики можно отнести в первую очередь неудовлетворительное финансовое состояние значительной части предприятий свеклосахарного подкомплекса. Так, из 9 сахарных заводов Курской области в 2008 году 7 можно считать неплатежеспособными, рентабельность финансово-хозяйственной деятельности производства сахарной свеклы составила всего лишь 3,8 %.

Низкая кредитная активность обусловлена несколькими причинами: высокой степенью риска невозврата ссуд, недостаточно развитой сетью банков сельской местности, завышенными требованиями к обеспечению выдаваемых кредитов, стремлением избежать всяческих рисков и наличием альтернативных, более прибыльных объектов инвестирования, нехваткой долгосрочных ресурсов и капитала и др.

В свеклосахарном производстве кредитополучателю выгодно осуществлять материальное стимулирование банков при высокой экономической эффективности кредита. Сумма эффекта должна обеспечивать не только его высокую окупаемость, но и полную компенсацию снижения средств банков за счет выдачи льготного кредита.

Поэтому целесообразно осуществлять компенсацию всей суммы банковского процента кредитополучателем после реализации конечного

продукта свеклосахарного производства. Наряду с материальным стимулированием льготного кредита, возможно прямое участие банков в свеклосахарном производстве.

Для перерабатывающих предприятий свеклосахарного производства нужно разработать такую схему финансирования, которая бы охватывала всю технологическую цепочку – от производства сельскохозяйственного сырья до реализации конечного продукта. Так, банк может кредитовать предприятия, выращивающие сахарную свеклу, сахарный завод, где сырье перерабатывают в сахар, и торговые фирмы, которые реализуют эту продукцию. Подход к делу в таком виде может быть весьма перспективной программой как для коммерческого банка, так и для предприятий свеклосахарного подкомплекса.

*А.В. Бугаєнко, аспірант,
ДВНЗ “Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана”*

ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОБАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ВИКОРИСТАННЯ ПОСЛУГ БАНКУ З МЕТОЮ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ “БРУДНИХ” КОШТІВ

Очікувані зміни Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів та фінансування тероризму” позначилися на нормативних документах Національного банку України з цього питання. Однією з основних змін є обов’язкове затвердження банками Програми оцінки та управління ризиками використання послуг банку для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму. Згідно з постановою Правління НБУ № 189 у банках, з метою вимірювання ризиків використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів мають бути запроваджені певні інструменти. Вони повинні забезпечувати як розрахунок ризику використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів на рівні клієнтів, так і розрахунок ризиків використання послуг банку для легалізації кримінальних доходів на рівні банку. Отже, фактично, при розрахунку ризику використання послуг банку з метою легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, враховуються щонайменше два якісні показники: клієнт, послуга. Система управління ризиками використання послуг банку з метою легалізації кримінальних доходів повинна відповідати організаційній структурі банку, специфіці та обсягам послуг, що надаються клієнтам, структурі клієнтської бази банку,